

**День разгрома
немецко-фашистских войск
в Сталинградской битве**

2
Февраля

1942 - 1943

17 ИЮЛЯ

2 ФЕВРАЛЯ

**Выстоял
Великий
наш солдат!**

**Выстоял
Бессмертный
Сталинград!**

Аҗа Дойду Улуу сэриитин биир сүрүн,саамай ыарахан киирсиитэ - Сталинград куорат иһин этэ

200 күн устата — от ыйын 17 күнэ 1942 с. сабалана олунньу ый 2 күнүгэр 1943 с. Сэбиэскэй аармыйа кыайытынан түмүктэммитэ. Сталинград иһин кыргыһыы Иккис Аҗа Дойду сэриитигэр тосту уларыыны киллэрбит историческай быһыы диэн билинэллэр. Гитлер Сталинград куораты ыларга улахан сыалы туруоруммута — Каспийскай ниэби быһарга. Куорат Сэбиэскэй сойуус улахан промышленнай куораттар ахсааннарыгар киирэрэ. Манна элбэх сэрии сэбин — танкалары, артилерияны онорор уонна өрөмүөннүүр собуоттар баалара. Сталинграды бомбалааһын күүстээх этэ. Куорат хас биир дьиэтин, уулуссатын, кырыс сирин аайы кырыктаах сэрии буолбута. Биһиги билигин билэрбитинэн, «Павлов дьиэтэ» диэн 58 күн устата Сэбиэскэй саллааттар дьоруойдуу көмүскээбиттэр. Олунньу ый 2 күнүгэр 1943 с. Кыһыл армия «Кольцо» операция ытан Паулюс аармыйата үлтүрүтүллүбүтэ. Билиэн фельдмаршалы кытта 24 генерал, 2.5 тыһыынча саллаат түбэспитэ.

Биһиги биир дойдулаахпыт, Уус-Амма нэһилиэгиттэн төрүттээх Антоев Гаврил Дмитриевич Сталинград иһин кыргыһытыгар кыттыбыта. 1946 с. ыам ыйыгар Аҗа дойду сэриитин III ст. уордьаннаах, «Хорсунун иһин», «Германияны кыайыы иһин» мэтээллэрдээх дойдутугар кэлбитэ.

Сталинградтаабы кыргыны кыттылааба

Антоев Гаврил Дмитриевич
(1917с-1990с)

1941с. атырдыах ыйыгар аармыйаба ынырыллар. Иркутскайга Мальта байыаннай пуунга 1942с. алтынны ыйга диэри байыаннай үөрэби барар, телефонист идэтигэр үөрэнэр. Ити сыл алтынны ыйга Тула куорат туһаайытыгар 44-с мотострелковой биригээдэ зенитнэй полкатыгар орудийнай нүөмэргэ түбэхэр. Сталинград куоракка төгүрүтүллүбүт немецтэри урусхаллаанынга кыттыны ылар. 1943с. Орел-Курскай чугаһыгар сэриигэ кыттар. Онтон 318-с противотанковой истребительнэй чааска орудийнай нүөмэргэ иитээччинэн сылдыар. Прибалтийскай фронт туһаайытыгар Ново-Сокольники, Великие Луки, Пушкинские Горы иһин бөдөн кыргыныларга кыттар. Рига куораты босхолоспута, онно кини чааһа 318-с №-дээх Рижскэй гвардейскай полк буолбут. 1945 сыл ыам ыйын 9 күнүн Латвияба көрсүбүт. Сэрии бүппүтүн кэннэ 1946 с. ыам ыйыгар диэри Армия штабын дыһалтатыгар сылдыан сулууспалаан дойдутугар эргиллэн кэлбитэ.

Набараадата: Аба дойду сэриитин III ст. уордыан, «Хорсунун иһин», «Германияны кыайы иһин» мэтээллэр.

Сүгүрүйэбит, махтанабыт, кэриэстиибит:
(Уус-Амма нэһилиэгин дьоно Аҕа дойду
Улуу сэриитин сылларыгар)[Г.Д. Антоев
ахтыллар]/хомуян онордулар: А.С.Попова,
М.М.Бочонина; С.В.Попова уруһуйа. –
Дьокуускай: Медиа-холдинг «Якутия»,
2000. – С. 26.

Кыайы кынаттаах Албан аат –
тыыннаах: 4 кинигэлээх/хомуян онордо:
С.И.Беркина; [ред.И.А.Сивцева]. – Ытык
Күөл: «Таатта» хаһыат редакцията АУ,
2015.

1 кинигэ: Таатталар Аҕа дойдуну
көмүскүүр сэриигэ. – 358с., фотогр. –
С.316.

Антоев Гаврил Дмитриевич
(1917-1990 сс.)

1941 с. атырдыах ыйыгар армияҕа
ынгырыллар. Иркутскайга Мальта ба-
йыаннай пуунга 1942 с. алтынны ыйга
диэри байыаннай үөрэҕи барар, телефо-
нист идэтигэр үөрэнэр. Ити сыл алтын-
ны ыйга Тула куорат туһаайытыгар
44-с мотострелковай биригээдэ зенитнэй
полкатыгар орудийнай нүөмэргэ түбэхэр.

Сталинград куоракка төгүрүтүллүбүт немецтэри урусхал-
лааһынга кыттыыны ылар. 1943 с. Орел-Курскай чу-
гаһыгар сэриигэ кыттар. Онтон 318-с противотанковай
истребительнэй чааска орудийнай нүөмэргэ иитээччинэн
сылдьар.

Прибалтийскай фронт туһаайытыгар Ново-Соколь-
ники, Великие Луки, Пушкинские Горы иһин бөдөн кыр-
гыһыларга кыттар. Рига куораты босхолоспута, онно ки-
ни чааһа 318-с №-дээх Рижскэй гвардейскай полк буол-
бут. 1945 сыл ыам ыйын 9 күнүн Латвияҕа көрсүбүт.

Сэрии бүшпүтүн кэннэ 1946 с. ыам ыйыгар диэри Ар-
мия штабын дьаһалтатыгар сылдьан сулууспалаан дойду-
тугар эргиллэн кэлбит. (1. с.99-101.)

Наҕараадата: Аҕа дойду сэриитин III ст. уордьан,
"Хорсунун иһин", "Германияны кыайыы иһин" мэтээллэр.
(10. с.197)

